

LES 22. INTERVALLEN : SECUNDE (GROOT-KLEIN) - CODA

a. Een interval⁸ is de afstand tussen twee tonen. Er wordt een verschil gemaakt tussen harmonische intervallen (tonen die tegelijkertijd klinken) en melodische intervallen (tonen die na elkaar klinken).

Bij de naamgeving van intervallen gebruikt men termen die afgeleid zijn van de Latijnse rangtelwoorden: prime - secunde – terts ...

Om aan te geven hoe groot een interval precies is, voegt men daar nog een hoedanigheid aan toe (groot, klein of rein). Intervallen die groot of klein zijn kunnen nooit rein zijn, intervallen die rein zijn, kunnen nooit groot of klein zijn.

Het eerste interval dat we hier leren, is de secunde, de benaming voor twee opeenvolgende noten bvb. do – re.

Als de afstand tussen deze noten een hele toon is, spreken we van een grote secunde, als de afstand tussen deze noten een halve toon is, spreken we van een kleine secunde.

Voorbeeld van stijgende kleine secunde:

Henry Mancini (1924-1994) : The Pink Panther.

Voorbeeld van dalende kleine secunde:

Ludwig van Beethoven (1770-1827) : Für Elise.

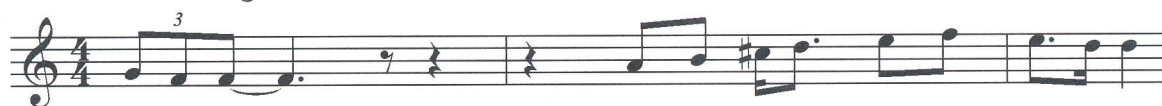
Voorbeeld van stijgende grote secunde:

The hills are a-live — with the sound of mu - sic

Richard Rodgers (1902-1979) : "The sound of music" uit "The Sound of Music".

Voorbeeld van dalende grote secunde:

Yes-ter - day, — all my troubles seemed so far a-way,

John Lennon (1940-1980) en Paul McCartney (1942): Yesterday.

b. CODA (⊕)

Het woord "coda" betekent letterlijk "staart". Denken we maar aan het tv-programma "Coda" in de jaren '90 dat een "staartje breide" aan de televisie-avond en deze zo afsloot met een stukje cultuur (op de toenmalige BRT).

Een codateken ziet er uit als een cirkel met een kruis door. Na een herhaling wordt het stuk uitgevoerd tot het eerste codateken en vervolgd bij het tweede codateken.

Een coda-teken komt vaak voor in combinatie met D.C. of D.S.

- D.C. al Coda : Herhalen vanaf het begin tot aan het eerste coda teken, dan vanaf het tweede coda teken tot het einde.

- D.S. al Coda : Herhalen vanaf het verzendingsteken tot aan het eerste coda teken, dan vanaf het tweede coda teken tot het einde.

Een korte coda wordt ook wel "codetta" genoemd

⁸ Meer over intervallen:

VAN DER STOK, J.G. *Spelen met Intervallen en Akkoorden*, werkboek 3: Praktisch en theoretisch oefenen met intervallen en akkoorden. ISBN 9079828041, 84 pagina's

POGUE, D.- SPECK, S. *Klassieke muziek voor Dummies*, Pearson Education, 2004, ISBN 90 43009199, 339 pagina's- blz. 260 - 268